

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE KRALJEVINE ŠVEDSKE O PLAĆENIM DELATNOSTIMA ČLANOVA PORODICE ČLANOVA DIPLOMATSKO- KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Kraljevine Švedske o plaćenim delatnostima članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava, koji je potpisan u Beogradu, 15. decembra 2023. godine, u originalu na srpskom, švedskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Kraljevine Švedske o plaćenim delatnostima članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE SRBIJE
I
VLADE KRALJEVINE ŠVEDSKE
O PLAĆENIM DELATNOSTIMA ČLANOVA PORODICE ČLANOVA
DIPLOMATSKO-KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA

Vlada Republike Srbije i Vlada Kraljevine Švedske (u daljem tekstu: Strane);

Rukovodeći se željom da intenziviraju međusobne prijateljske odnose;

U cilju unapređenja bilateralne saradnje zasnovane na načelima međusobnog poštovanja i ravnopravnosti;

U nameri da urede, na recipročnoj osnovi, plaćene delatnosti članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava Strana;

Saglasili su se o sledećem:

Član 1.

Članovi porodice člana diplomatsko-konzularnog predstavništva Kraljevine Švedske koji je raspoređen na službenu dužnost u Republici Srbiji, i članovi porodice člana diplomatsko-konzularnog predstavništva Republike Srbije koji je raspoređen na službenu dužnost u Kraljevini Švedskoj mogu da, na recipročnoj osnovi, budu ovlašćeni da se bave plaćenom delatnošću u državi prijema, u skladu sa odredbama zakona i propisa države prijema i odredbama ovog sporazuma.

Član 2.

Za potrebe ovog sporazuma, „član diplomatsko-konzularnog predstavništva“ označava bilo kog zaposlenog države imenovanja koji nije državljanin ili stalno naseljen u državi prijema i koji je raspoređen i primljen na službenu dužnost u državi prijema u diplomatsko-konzularnom predstavništvu.

Za potrebe ovog sporazuma, „članovi porodice“ su lica koja čine isto domaćinstvo sa članom diplomatsko-konzularnog predstavništva i koja su kao takva registrovana u službi za poslove protokola ministarstva inostranih poslova država prijema, odnosno:

1. Supružnici, vanbračni partneri i kohabitanti (dugotrajna kohabitacija) člana diplomatsko-konzularnog predstavništva;
2. Nevenčana izdržavana deca ili pastorčad mlađa od 21 godine;
3. Nevenčana izdržavana deca ili pastorčad mlađa od 26 godina koja redovno pohađaju nastavu kao studenti u visokoškolskoj obrazovnoj ustanovi u državi prijema;
4. Nevenčana izdržavana deca ili pastorčad sa fizičkim ili mentalnim invaliditetom.

Član 3.

Svako odobrenje za bavljenje plaćenom delatnošću u državi prijema prestaje da važi po završetku funkcije dotičnog člana diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Neće se postavljati nikakva ograničenja u pogledu vrste plaćene delatnosti koja se može obavljati. U profesijama za koje su uslov posebne kvalifikacije, biće neophodno da članovi porodice ispunjavaju te kvalifikacije.

Odobrenje za bavljenje plaćenom delatnošću može biti uskraćeno u slučajevima kada, iz bezbednosnih razloga, mogu biti zaposleni samo državljani države prijema.

Ako izdržavano lice želi da traži drugu plaćenu delatnost nakon što mu/joj je dato odobrenje da se bavi plaćenom delatnošću prema ovom sporazumu, on/ona će ponovo podneti zahtev za odobrenje preko nadležnog organa države prijema.

Član 4.

Zahtev za dobijanje odobrenja za bavljenje plaćenom delatnošću, u ime člana porodice, podnosi diplomatska misija države imenovanja službi za poslove protokola ministarstva spoljnih poslova države prijema.

Uz zahtev će biti priložena dokumentacija kojom se član porodice akredituje za bavljenje svojom delatnošću, navodeći puni identitet lica o kome se radi i prirodu zanimanja za koje se zahteva odobrenje.

Ministarstvo spoljnih poslova ili nadležni organ države prijema bez odlaganja obaveštava diplomatsku misiju države imenovanja da je član porodice dobio odobrenje za bavljenje plaćenom delatnošću.

Sprovedene procedure će se primenjivati na način koji omogućava članu porodice da u što kraćem roku započne bavljenje plaćenom delatnošću, i primeniće se svi najpovoljniji uslovi u pogledu radnih dozvola.

Član 5.

Članovi porodice koji se bave plaćenom delatnošću prema ovom sporazumu i koji uživaju imunitet od građanske i upravne nadležnosti države prijema u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima od 18. aprila 1961. godine ili bilo kojim drugim važećim međunarodnim instrumentom, neće uživati imunitet od građanske i upravne nadležnosti u odnosu na bilo koju radnju ili propust koji proističe iz plaćene delatnosti i koji potpada pod građansko ili upravno zakonodavstvo države prijema.

Član 6.

U slučaju da član porodice uživa imunitet od krivične nadležnosti države prijema u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima od 18. aprila 1961. godine ili prema bilo kom drugom važećem međunarodnom instrumentu, primenjuje se sledeće:

a) Odredbe koje se odnose na imunitet od krivične nadležnosti države prijema i dalje će se primenjivati u vezi sa bilo kojom radnjom počinjenom tokom vršenja plaćene delatnosti. Međutim, država imenovanja će ozbiljno razmotriti odricanje od imuniteta dotičnog člana porodice od krivične nadležnosti države prijema.

b) Odricanje od imuniteta od krivične nadležnosti ne podrazumeva automatski i odricanje od imuniteta od izvršenja kazne. Potonji imunitet ukida se zasebno.

Član 7.

Članovi porodice koji se bave plaćenom delatnošću prema ovom sporazumu podležu fiskalnom režimu i režimu socijalnog osiguranja države prijema u vezi sa svim pitanjima koja se odnose na njihovu plaćenu delatnost u toj državi.

Član 8.

Ovaj sporazum stupa na snagu po isteku trideset (30) dana od datuma poslednjeg obaveštenja kojim se Strane međusobno obaveštavaju da su ispunjene unutrašnje procedure neophodne za njegovo stupanje na snagu.

Ovaj sporazum može biti izmenjen i dopunjen uz obostranu saglasnost Strana. Izmene i dopune mogu se izvršiti razmenom nota i stupaju na snagu u skladu sa odredbama iz stava 1. ovog člana.

Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme i može ga raskinuti bilo koja Strana uputivši pisano obaveštenje drugoj Strani diplomatskim putem šest meseci unapred.

Ovaj sporazum sačinjen je u dva originalna primerka, svaki na srpskom, švedskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako verodostojni. U slučaju razlika u tumačenju ovog sporazuma, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

Sačinjeno u dana 15/12 2023. godine

ZA VLADU
REPUBLIKE SRBIJE

ZA VLADU
KRALJEVINE ŠVEDSKE

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Kraljevine Švedske o plaćenim delatnostima članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava, sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Oblast zapošljavanja članova porodica diplomatskog i drugog osoblja diplomatsko-konzularnih predstavništava dve zemlje do sada nije bila pravno regulisana. S obzirom da je postojao obostrani interes za regulisanje ovog pitanja, a imajući u vidu intenzitet i nivo bilateralnih odnosa dve države, Sporazum je potpisan nakon sastanka tadašnjeg prvog potpredsednika Vlade i ministra spoljnih poslova, Ivica Dačića i ambasadora Kraljevine Švedske u Republici Srbiji, N.J.E. Anike Ben David.

Sporazumom se na recipročnoj osnovi između dve države reguliše zapošljavanje, uz naknadu, članova porodica članova diplomatskog i konzularnog osoblja, u skladu sa unutrašnjim propisima zemlje u kojoj se traži zaposlenje.

Poslednjih godina je postala uobičajena međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih sporazuma kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članova porodica zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima. Druga svrha ovih sporazuma je da se pomenutom krugu lica ograniče privilegije i imuniteti kada su u pitanju aktivnosti vezane za obavljanje plaćenih delatnosti, koji bi im inače pripadali prema bečkim konvencijama o diplomatskim i konzularnim odnosima.

U savremenim uslovima života sve je češća pojava da supružnici odbijaju da napuste svoj posao kako bi pratili u inostranstvo bračnog ili vanbračnog partnera koji je član osoblja diplomatsko-konzularnog predstavništva. Ova činjenica navela je mnoge države, odnosno njihova ministarstva spoljnih poslova da pronađu pravni način da reše ovaj problem svojih zaposlenih. Osnovni cilj je očuvanje normalnog porodičnog života diplomatsko-konzularnih predstavnika i držanje porodice na okupu, uz zadovoljenje profesionalnih i ekonomskih preduslova za funkcionisanje tih porodica. Efekti rada diplomatsko-konzularnih predstavnika u slučaju razdvojenih porodica nesumnjivo su manji od efekata rada onih diplomatsko-konzularnih predstavnika koji rade u okruženju svojih porodica koje se nalaze sa njim u državi službovanja.

Potvrđivanjem Sporazuma omogućuje se njegovo stupanje na snagu, kako je predviđeno članom 8. Sporazuma.

III OSNOVNI PRAVNI INSTITUTI I POJEDINAČNA REŠENJA

Član 1. Zakona propisuje da se potvrđuje Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Kraljevine Švedske o plaćenim delatnostima članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava, koji je sačinjen 15. decembra 2023. godine u Beogradu, na srpskom, švedskom i engleskom jeziku.

Član 2. Zakona sadrži tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku.

Član 3. Zakona propisuje da predmetni Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

IV PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Kraljevine Švedske o plaćenim delatnostima članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava nije potrebno obezbeđivanje sredstava u budžetu Republike Srbije.